

**Kalundborg kommune
Udviklingsstaben
4400 Kalundborg**

13. oktober 2019

Vedr.: Kalundborg kommunes udviklingsstrategi frem mod 2030 i høring

Danmarks Naturfredningsforening (DN Kalundborg) fremsender hermed høringsvar til Kalundborg kommunes udviklingsstrategi frem mod 2030.

Biodiversitets- og klimakrisens alvor bliver mere og mere tydelig. Arter uddør i dag 100-1000 gange hurtigere end, hvad der er naturligt.

Alle borgere har ret til en rig natur – kloden har brug for en rig natur for at overleve - derfor skal vi beskytte naturen bedre i dag, end vi gjorde i går!

Derfor værdsætter DN Kalundborg meget, at kommunalbestyrelsen vil arbejde for *en bæredygtig udvikling i tråd med FN's 17 Verdensmål* samt som nævnt i forordet, *at kommunalbestyrelsen vil tage vare på naturen og øge mangfoldigheden, sikre rent drikkevand og omstille til bæredygtig energiforsyning.*

Herunder, at sætte øget fokus på:

- Naturkvalitet i både by og på land,
- Etablering af flere vådområder
- Mere skovrejsning til gavn for naturen,
- Øgning af rekreative muligheder
- Klima indsats

Disse gode intentioner for kommunens natur og miljø, som nævnes i indledningen, finder DN desværre langt fra afspejlet i strategiens øvrige indhold eller udmøntet i allerede eksisterende kommunale tiltag.

I gennemgangen af de fire valgte hovedområder, Boliger, Klima, Uddannelse og Sundhed, side 27-31 figurerer FN's Verdensmål nr. 14 - Livet i havet og verdensmål nr. 15 - Livet på land overhovedet ikke!

Dette finder DN Kalundborg mere end uheldigt, da strategien jo netop skal udtrykke kommunalbestyrelsens prioriterede sigt punkter!

I afsnittet "Mere fokus på naturen i byen og på landet" side 10-11 er der nævnt mange fine initiativer, men dog i så vage og intetsigende vendinger, såsom

- "**hvis** vi giver lov og gør grønne arealer "vilde med vilje"..." og
- "biodiversiteten **kan** øges ved fx at ..."

Der er som bekendt langt fra ord til handling. Disse vage, luftige og i bund og grund tomme vendinger må derfor nødvendigvis konkretiseres ligesom intentionerne i natur, miljø og klima afsnittene skal punktopstilles og målsættes, såfremt udviklingsstrategien skal være brugbar og valid.

DN Kalundborg ser derfor frem til, at Kommunalbestyrelsen i den endelige version af "Udviklingsstrategi frem mod 2030" lever op til sin forpligtigelse om, at forvalte vores kommunes naturværdier, så den IKKE forringes for vores efterkommere.

Udviklingsstrategien foreslås derfor formuleret i kortsigtede, mellemlange og langsigtede mål ud fra **SMART**-principperne. Det betyder at udviklingsstrategien udmøntes i:

- **S**pecifikke
- **M**ålbare
- **A**mbitiøse,
- **R**ealistiske og
- **T**idsfastsatte mål

Målene i *udviklingsstrategien* skal som minimum fastsættes i f.eks. % og derefter detailspecificeres i kommunens kommende reviderede *Natur og miljøpolitik*.

Eksempel 1 på en **SMART** målsætning:

Udviklingsstrategien => inden 2025 skal X % af kommunens areal være beskyttet natur.

Natur og miljøpolitikken (samt KP) => specifikation af de arealer, der udlægges til de X % beskyttet natur.

Eksempel 1 på en **U-SMART** målsætning:

Udviklingsstrategiens "hvis vi giver lov" og "biodiversiteten kan øges" er typiske U-SMARTe mål/visioner, der nemt ender som varm luft i tomme ringbind!

Eksempel 2 på en **SMART** målsætning:

Inden 2021 skal X % af kommunens skov have biodiversitet som primært formål.

Eksempel 2 på en **U-SMART** målsætning:

Realisering af Kommuneplanens skovrejsningsområder giver mulighed for at øge naturværdien.

(Udlagte områder er private arealer. Se områder på:

http://kp2017.kalundborg.dk/By_og_landskab/Natur_og_kultur/Skovrejsning.aspx)

Vi SKAL have mere skovrejsning og mere vild natur. Første skridt er derfor, at kommunalpolitikkerne går foran og helhjertet disponerer kommunale arealer til natur ved f.eks., at udlægge mere urørt skov og sætte gang i etableringen af "vild med vilje", som kan sikre mere biodiversitet.

Vi bemærker navneskiftet fra "kommuneplanstrategi" til "udviklingsstrategi" og håber, at kommunalbestyrelsen dermed ikke blot mener udvikling af industri, infrastruktur og arbejdspladser – men går helhjertet ind for udvikling af kommunen til en bæredygtig kommune med plads til alle – også bier og insekter. En kommune der er så rig, at naturen, floraen og faunaen levnes den plads, som den er frataget – men behøver - for at Kalundborg kommune er med til at sikre klodens overlevelse og opfyldelse af de 17 verdensmål.

Når udviklingsstrategien er vedtaget finder DN tiden er moden til, at kommunalbestyrelsen tager initiativ til at revidere kommunens Natur- og miljøpolitik fra 2008. Det kan ske som led i en demokratisk proces, der både involverer kommunens borgere og grønne foreninger. DN bistår gerne en sådan proces og foreslår, at den sigter mod at tilvejebringe en detaljeret konkret handleplan for hvert af de to politikområder.

p. v. Danmarks Naturfredningsforening Kalundborg afdeling

Susanne Ladefoged
Formand
Tjørnhøjsvej
4281 Gørlev

Bilag:

Uddybende bemærkninger: *DN Kalundborgs bemærkninger med kursiv.*

Side 6 + 32:

Omhandler udviklingsstrategiens forarbejde samt planlægning, der er gennemført siden vedtagelsen af den gældende kommuneplan.

Kommunens "Natur og Miljøpolitik" er fra 2008! Med udgangspunkt i kommunalbestyrelsens vision om, at tage vare på naturen og øge mangfoldigheden savner DN Kalundborg i høj grad svar på, hvorfor Natur & Miljøpolitikken fra 2008 endnu ikke er revideret?

Politikken er snart 12 år gammel, og med den rivende fart arter forsvinder, biodiversiteten får det dårligere, naturen fortrænges og klimaforandringerne påvirker naturen, så ærgrer det DN Kalundborg, at Natur og Miljøpolitikken ikke for længst er opdateret og ajourført!

Side 10-11:

I afsnittet "Mere fokus på naturen i byen og på landet" er mange fine initiativer nævnt, men dog i meget vage vendinger såsom "**hvis** vi giver lov og gør grønne arealer 'vilde med vilje'..." og "biodiversiteten **kan** øges ved fx at ...".

Intentionerne i dette afsnit af strategien mener DN Kalundborg skal være målsatte og punktopstillet for at gøre udviklingsstrategien valid - eksempelvis således:

- *"Vild med vilje" skal indføres som princip på kommunens grønne arealer*
- *Kommunal vejledning af virksomheder, institutioner og grundejerforeninger i vild med vilje*
Systematisk registrering af kommunens naturarealer og deres tilstand med henblik på pleje, udvikling og formidling
- *Biodiversitet skal ind-tænkes i alle relevante regnvand-løsninger (LAR)*
- *Blå bånd skal være en del af LAR løsningen*

Alene i Danmark er 369 arter* kritisk truede og står til at forsvinde, hvis vi ikke gør en målrettet indsats for at give plads til de økologiske processer for at bevare arternes levesteder – og skabe nye.

Vi vil gerne rose kommunen for, at engen syd for Kildeskoven i Kalundborg by er slået korrekt, høet er samlet sammen og fjernet, bækkens sider er rensat for vegetation og bunden godt besat med iltende sten. Bækken løber frit og klukkende hen over engen.

Side 8:

Udviklingsstrategiens MÅL om flere vådområder og mere skovrejsning virkeliggjort til gavn for naturen. ...

DN Kalundborg efterlyser eksempler på udmøntning af visionen f.eks.: Hvad blev der af planerne omkring minivådområdet på ca. 37 ha i Kærby enge? Hvad blev der af de 193 millioner til etablering af vådområder (Miljøministeriet) til imødegåelse af oversvømmelser? Og hvorfor er der ikke konkrete beskrivelser i udviklingsstrategien af eksempler/planer om LAR i - som minimum de områder, hvor kloaksystemet ikke er tilstrækkeligt til at håndtere heftig nedbør?

Flere bæredygtige boliger: Kommunalbestyrelsen vil medvirke til, at nye boliger bliver præget af grønne løsninger fx taghaver mm., der øger byens biofaktor.

*DN Kalundborg ærgrer og undrer sig over, at denne vision ikke ses udmøntet i 2019! F.eks. er Solbjerggårdsvej i Gørlev udmatrikuleret og sat til salg i juli 2019 – lokalplanområdet er omfattet af LP 73 fra **2004** i gammel Gørlev kommunens tid! LP 73 dikterer således: Varmeforsyning med naturgas – evt. energiforsyning med anden energi kilde skal godkendes af kommunalbestyrelsen i hvert enkelt tilfælde!*

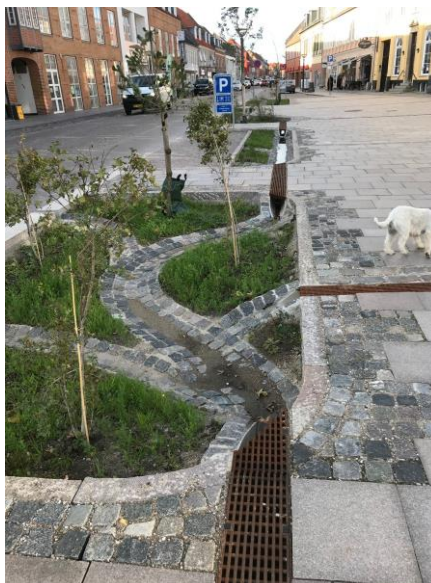
Hvorfor er LP 73 ikke revideret, således at varme- og energikilder i LP er opdateret til krav om grønne løsninger, som udviklingsstrategien foreskriver?

Udmatrikuleringen viser 35 enkeltgrunde med tæt åben bebyggelse, hvorimod bebyggelsens principskitse bilag 2 i LP 73 viser en tæt lav rækkehusbebyggelse. *Hvad blev der af tæt lav bebyggelse - en bæredygtig løsning, som kræver mindre indhug af arealer til boliger!*

Udviklingsstrategien foreskriver fokus på regnvandsopsamling og opbygning af grønne bånd i byen.

DN Kalundborg har igennem årene ofte gjort opmærksom på de manglende visioner omkring "Blå bånd". En LAR løsning både i områder, hvor kloakering ikke er tilstrækkeligt – men også en grøn/blå løsning som øger biodiversiteten.

LAR i Ringsted centrum ↓ ⇒⇒

Side 10:

Kommunalbestyrelsen vil gerne understøtte de rekreative muligheder ved etablering af stiruter, der som en bonus kan medføre en økologisk forbindelse og skabe kontakt mellem naturen indenfor og udenfor bygrænsen.

Et fint tiltag, som DN Kalundborg glæder sig til at se eksempler på.

Kommunalbestyrelsen nævner, at byens grønne bånd og parker, kan rumme naturværdier, hvis vi giver lov og gør grønne arealer "vilde med vilje".

Dette er helt i tråd med DN Kalundborgs mange opfordringer. Desværre har vi til dato ikke set eksempler herpå f.eks. bliver Møllebakken i Kalundborg for trimmet og pudset efter vores vurdering. Aftale om mere vildtvoksende faunapletter i en passende diameter rundt om solitær træer på græsarealer overholdes ikke. Der henlægges heldigvis nogle træer til naturligt forfald i skovbunden, hvilket er godt for biodiversiteten, men kommunens planer om fældning af 22 % af fredsskoven virker voldsomt. Argumenterne herfor er ikke i overensstemmelse med udviklingsstrategien om "vild med vilje" i byens grønne parker.

Vi savner også her visioner om "blå bånd i byerne" – se bemærkninger under side 8.

Side 11:

Udviklingsstrategien foreskriver, at biodiversiteten kan øges ved at efterlade døde træstammer i parker som levested for biller og andre organismer eller ved at sætte et plæneareal fri fra en stram styring med klippemaskine som et livsrum for insekter og småfugle. Se DN Kalundborgs bemærkninger under side 10.

Udviklingsstrategien oplyser helt korrekt, at jorden på lavbundsarealer langs vandløb har sat sig og medfører store problemer med afvanding til forsat dyrkning af jorden samt, at dræning og dyrkning i sig selv bidrager til udledningen af klimagasser. At udtagning af disse potentielle arealer med henblik på tilbageførsel som vådområder spiller sammen med de naturlige processer, frem for at forsøge at fastholde den dyrkning på ikke dyrkningssikre arealer.

Visionen er helt korrekt, men såfremt udviklingsstrategiens vision ikke blot skal være varm luft i tomme ringbind, så skal vi i Udviklingsstrategien se konkretiserede eksempler herpå.

Udviklingsstrategien beskriver, at realisering af skovrejsningsområder giver mulighed for at øge naturværdierne, etablere skovkorridorer og økologiske forbindelser, grundvandsbeskyttelse og rekreativ anvendelse bliver vigtige sidegevinster ved skovrejsning.

DN Kalundborg ærgrer sig over, at der ikke er konkretiseret eksempler på kommunens vilje til skovrejsning på egne arealer i udviklingsstrategien.

*DN Kalundborg finder det desuden besynderligt, at Kalundborg kommune overhovedet ikke har lagt billet ind på, at få andel i de 1.000.001 træer, som der i øjeblikket plantes overalt i Danmark, som en direkte afledning af den landsdækkende kampagne "Danmark planter træer"**. Træerne blev doneret af sponsorer til rejsning af folkeskove rundt omkring i Danmark. Forventer kommunalbestyrelsen, at visionen kun realiseres, såfremt private lodsejere udfører skovrejsning og ophører med dyrkning af lavbundsarealer uden kommunal indblanding/handling?*

Visionerne er helt korrekte, men såfremt udviklingsstrategiens vision ikke blot skal være tomme ord, så skal vi i Udviklingsstrategien se konkretiserede eksempler herpå.

Side 24:

Udviklingsstrategien skriver "en snarlig færdiggørelse af Kalundborgmotorvejen (rute 23) vil understøtte bosætningen i Kalundborg, da pendlingen ud af Kalundborg mod København vil blive optimeret.

Så vidt det er DN Kalundborg bekendt, så er færdiggørelse af Kalundborg motorvejens sidste etape ikke faldet på plads endnu. Vejdirektoratets VVM viste, at den eksisterende vejforbindelse selv ved spidsbelastninger kunne håndtere trafikken!

Regeringens mål er nedbringelse af mængden af drivhusgasser med 70 % inden 2030.

Såfremt kommunalbestyrelsen mener det, de anfører, om efterlevelse af Verdensmål 3, 7, 11, 12 og især 13 klimaindsats, så mener DN, at kommunalbestyrelsen (udviklingsstrategien) skal satse på, at anvende midlerne på udbygning af den offentlige infrastruktur - altså udbygning af togdrift i stedet for motorvej og flere forurenende biler på landevejen. Anlæggelse af Kalundborg station øst var et skridt i den rigtige retning.

Udviklingsstrategien anfører, at kommunalbestyrelsen understøtter arbejdet hen i mod en ny Kattegatforbindelse med fokus på værdiskabelse for Kalundborg kommune.

DN Kalundborg stiller spørgsmålstegn ved værdiskabelsen for Kalundborg kommune, og savner i høj grad dokumentation for denne påstand.

Side 27-31:

I gennemgangen af de fire valgte hovedområder, Boliger, Klima, Uddannelse og Sundhed, figurerer FN's Verdensmålene 14 (Livet i havet) og 15 (Livet på land) desværre slet ikke. Dette finder DN yderst uheldigt, da strategien jo skal udtrykke kommunalbestyrelsens prioriterede sigtepunkter.

Vi bemærker dog, at udviklingsstrategien giver udtryk for, at vi skal tilpasse og klimaændringerne (side 28). Hele verden mærker for alvor konsekvenserne af et ændret klima. Vi opfatter intensionen i udviklingsstrategien, som et positivt udtryk for, at vi skal tilpasse os klimaændringerne i stedet for at kæmpe i mod disse - f.eks. at lavbundsarealer må opgives i stedet for, at samfundet - læs borgerne - nytteløst poster enorme summer i, at forhindre at arealerne oversvømmes.

* Kommune naturpolitikker, DN april 2019

** "Danmark planter træer" blev til i samarbejde mellem Danmarks Naturfredningsforening og TV 2. Målet var via et tv transmitteret landsdækkende indsamling at samle midler ind til plantning af 1 million træer i DK. Målet blev nået!